

የበቆሎን ምርታማነት ለማሳደግ የሰው ሰራሽ ማዳበሪያ አጠቃቀም

በኢትዮጵያ በቆሎ አምራች በሆኑ አካባቢዎች የሚገኙ አፈሮች የናይትሮጅንና ፍስፈረስ ንጥረ ነገሮች በጣም አነስተኛ በመሆኑ በሰብሉ ምርታማነት ላይ አሉታዊ ተፅዕኖ አሳድሯል። ስለሆነም ሰው ሰራሽ ማዳበሪያ ማጠቃለያ እነዚህን ንጥረ ነገሮች በአፈር ውስጥ እንዲሟሉን በሚፈገገው መጠን አንዲገኙ ከማድረግ ባለፈ በቆሎው የፋፋ ወይም የለለም እንዲሆን ያደርጋል።

ለሰብሉ እድገት አስፈላጊ የሆኑ ንጥረ ነገሮችን አሟልቶ የያዘ ጤናማ አፈር የበቆሎ ተክል እድገት ፈጣን እንዲሆን ያደርጋል፤ ምርታማነት በመጨመርም የቤተሰብ ገቢን ያሳድጋል።

ምን አይነት ሰው ሰራሽ ማዳበሪያ አይነቶች በኢትዮጵያ ይገኛሉ?

ዳፕ እንደ ባዛል ማዳበሪያ የሚያገለግል ለበቆሎ እድገት አስፈላጊ የሆኑ የናይትሮጅንና ፍስፈረስ ንጥረ ነገሮችን የያዘ ሰው ሰራሽ ማዳበሪያ ሲሆን በሁሉም በቆሎ አብቃይ አካባቢዎች ጥቅም ላይ እንዲውል በምርምር ምክረ ሀሳብ የተሰጠበት የማዳበሪያ አይነት ነው።

ዩሪያ (ነጭ ማዳበሪያ) እንደ ቶፕ ድሬሲንግ የሚያገለግል ለበቆሎ ተክል እድገት አስፈላጊ የሆነ የናይትሮጅን የተባለ ንጥረ ነገርን የያዘ ሲሆን ለሁሉም በቆሎ አብቃይ አካባቢዎች ጥቅም ላይ እንዲውል በምርምር ምክረ ሀሳብ የተሰጠበት ሰው ሰራሽ ማዳበሪያ አይነት ነው።

ሰው ሰራሽ ማዳበሪያ አጨማመር ተመራጭ መንገድ የትኛው ነው?

ባዛል ማዳበሪያ በቆሎ ከተተክለበት ጉድጓድ ከ5-10 ሴ.ሜ ፈቀቅ ብሎ የሚጨመር ሲሆን፤ ከዚህ በታች በተጠቁሱት ሁለት አይነት መንገዶች መጨመር ይቻላል።

1. ማዳበሪያውን በፈሩ ትይዩ ማፍሰስ፤
2. ማዳበሪያውን በእያንዳንዱ በቆሎ ከተተክለበት ጉድጓድ ትይዩ ከ5-10 ሴ.ሜ ፈቀቅ ብሎ መጨመር፤

ማስታወሻ: ለአንድ ሄክታር የሚጨመር የዳፕ ማዳበሪያ መጠን ከ100-200 ኪ.ግ መሆን ይኖርበታል።

ቶፕ ድሬሲንግ ማዳበሪያ አጨማመር:

1. ማዳበሪያውን በቆሎው ከተተክለበት ትይዩ ከ 7-10 ሴ.ሜ ርቀት ላይ መጨመር፤
2. ማዳበሪያውን አፈር ማልበስ

ማስታወሻ: ሁሉም በቆሎ አብቃይ አካባቢዎች ለአንድ ሄክታር የሚጨመር ዩሪያ ማዳበሪያ መጠን ከ100-200 ኪ.ግ መሆን ይኖርበታል።

ሰው ሰራሽ ማዳበሪያ ለመጨመር ተመራጭ ጊዜ መቼ ነው?

ለ ባዘል ማዳበሪያ

ዳፕ ማዳበሪያን ተመራጭ መጨመሪያ ጊዜ በተከለ ወቅት ሲሆን፤ ይህም በመሆኑ የናይትሮጂንና ፎስፈረስ ንጥረ ነገሮችን በበቂ ሁኔታ ለተክሉ እንዲደርሱ ለማድረግ ያስችላል።

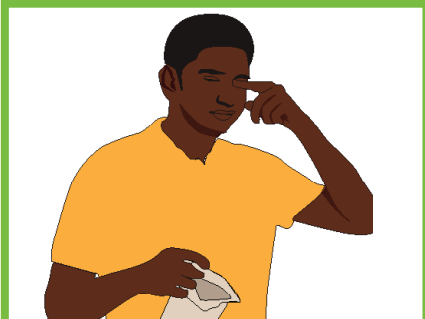
ጠቃሚ መረጃ፡ ፎስፈረስ ለበቆሎ ተክል ስር እድገት እጅግ ጠቃሚ ሲሆን፤ ናይትሮጂን ደግሞ አጠቃላይ የተክሉን እድገት ለማፋጠን ይረዳል።

ለቶፕ ድሬሲንግ ማዳበሪያ

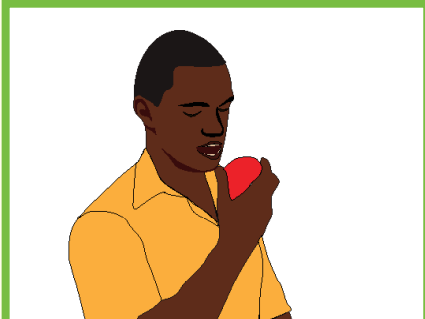
ዩሪያ ማዳበሪያ ከዚህ በታች እንደተገለጸው በተለያዩ ጊዜ ሊጨመር ይችላል።

1. ለደጋማ አካባቢዎች ከሆነ አንድ ሰስተኛውን በተከለ ጊዜ፤ አንድ ሰስተኛውን የተክሉ ቁመት ሰው ጉልበት ከፍታ ሲደርስ፤ ቀሪ አንድ ሰስተኛውን ደግሞ ተክሉ አበባ በሚያወጣበት ወይም በሚያዘረዝርበት ወቅት መጨመር፤
2. ለወይና ደጋ አካባቢዎች ዩሪያ ማዳበሪያውን ሁለት ጊዜ መጨመር፤ ይኸውም ግማሹን በተከለ ወቅትና ቀሪ ግማሹን የተክሉ ቁመት የሰው ጉልበት ከፍታ ላይ ሲደርስ፤
3. እርጥበት አጠር ለሆኑ በቆሎ አምራች አካባቢዎች ዩሪያ ማዳበሪያውን አንድ ጊዜ የተክሉ እድገት በሰው ገልበት ከፍታ ሲደርስ መጨመር፤

ማሳሰቢያ፡ ሰው ሰራሽ ማዳበሪያዎች አጠቃቀም ጋር በተያያዘ ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን ጥንቃቄዎች ማድረግ ያስፈልጋል፤

1. ማዳበሪያ በነካ እጅ አፍ፤ አይንና አፍንጫን መንካት ማስወገድ፤

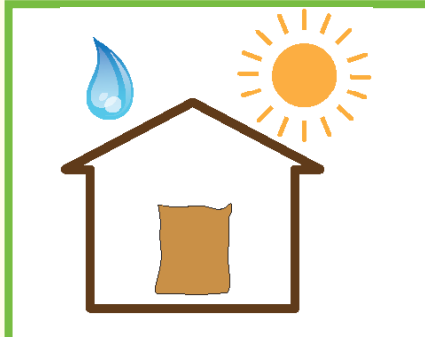
2. ማዳበሪያ በነካ እጅ መመገብና መጠጣት ማስወገድ፤

3. ማዳበሪያ የመጨመር ስራን ካጠናቀቁ በኋላ እጅ በውሃና በሰሙና መታጠብ፤

4. ማዳበሪያ ለመጨመር ጥቅም ላይ የዋሉ መያዣዎችን በጥንቃቄ ማስወገድ፤

5. ማዳበሪያውን ፀሀይና እርጥበት በማይደርስበት ደረቅ ቦታ ማስቀመጥ፤

ለተጨማሪ መረጃ በአቅራቢያ የሚገኙ የወረዳ ግብርና ልማት ባለሙያዎችን ያነጋግሩ